

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ У ПТНЗ БУДІВЕЛЬНОГО ПРОФІЛЮ

Головним завданням професійно-технічної освіти є підготовка творчого, активного, відповідального висококваліфікованого робітника, компетентного і конкурентоспроможного на ринку праці. Перед викладачами професійно-технічного навчального закладу постає задача формування такого випускника, який буде вміти швидко адаптуватись в нових умовах, активно діяти, самостійно приймати рішення, вчитись упродовж життя. Тому існує постійна проблема вдосконалення якості освіти відповідно до вимог сьогодення та прогнозів майбутнього.

Навчальний проект — це форма організації занять, яка передбачає комплексний характер діяльності всіх його учасників з отримання освітньої продукції за певний проміжок часу (за А. Хуторським).

Мета застосування методу проектів: підвищення мотивації навчання; розвиток критичного мислення; розвиток в учнів комунікативних навичок, умінь працювати в різноманітних групах, виконувати соціальні ролі; орієнтування в інформаційному просторі; застосування знань на практиці; створення позитивної атмосфери.

Основними завданнями, які повинен вирішити педагог при створенні навчальних проектів є: навчити учнів самостійно здобувати знання, застосовувати їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань; сприяти розвитку комунікативних навичок, здатності працювати у різноманітних групах, виконуючи різні соціальні ролі (лідера, виконавця, посередника тощо); формувати уміння користуватися дослідницькими прийомами: підбирати необхідну інформацію, вміти її аналізувати з різних точок зору, висувати різні гіпотези, робити висновки.

Етапи реалізації проекту: I етап. Підготовчий (вступний) – обрання теми та її конкретизація; визначення мети, формулювання завдань; формування проектних груп, розподіл у них обов'язків; письмові рекомендації учасникам проектних груп; затвердження тематики проекту та індивідуальних планів учасників групи. II етап. Пошуково-дослідницький – визначення джерел інформації; планування способів збору й аналізу інформації; підготовка до дослідження і його планування; проведення дослідження; підбір і систематизація матеріалів (фактів, результатів) відповідно до мети, ілюстрацій; організаційно-консультаційні заняття. III етап. Підсумковий – попередній захист проекту; доопрацювання проекту з урахуванням зауважень і пропозицій; підготовка до публічного захисту проекту (визначення дати й місця захисту; визначення програми й сценарію публічного захисту, розподіл завдань усередині групи; стендова інформація про проект. IV етап. Заключний – публічний захист проекту.

Для успішного впровадження проектних технологій в професійно-технічні навчальні заклади потрібно дотримуватись стратегічних принципів розвитку методу проектів: в першу чергу необхідно запроваджувати метод проектів в програми підготовки кваліфікованих робітників сучасних ринкових спеціальностей, в яких домінує швидка зміна нових технологій; метод проектів необхідно використовувати з іншими методами навчання, які надають базові системні знання (сучасним спеціалістам необхідні крім знань великої кількості вирішення ситуацій і методологічні принципи та системи); використання методу проектів повинно бути методично обґрунтовано і забезпечено як на рівні організації навчального процесу, так і на рівні планування окремим викладачем; необхідно оцінити можливість і необхідність застосування проектного метода для конкретних спеціальностей, дисциплін і їх розділів.

Головні умови організації роботи над проектом: знання вчителем особливостей проектної методики, усвідомлення широких можливостей розвитку учнів у процесі проектної діяльності; навчання учнів володінню

технологією проектної діяльності (уміння визначити мету, задачі, бачити предмет дослідження, визначити гіпотезу, планувати власну діяльність і діяльність своїх товаришів); здатність чітко, систематично виконувати сплановану роботу, що є неодмінною умовою для розвитку учнів у процесі реалізації проекту; прагнення учнів брати участь у роботі над проектом; визначення рівня оволодіння знаннями з предмета й загально навчальними інтелектуальними учнями; доводити проект до кінця, поетапно узгодивши проміжні результати з учителем; наявність інформації щодо роботи над проектом.

Для широкого застосування методу проектів у ПТНЗ необхідно створити базу проектів з різних дисциплін.

Тематика проектів на заняттях у ПТНЗ будівельного профілю: «Історія архітектури вашого міста», «Цеглинка – з давніх часів до наших днів», «Ця різноманітна будівельна кераміка», «Енергозберігаючий будинок», «Ефективні матеріали», «Запобігання аваріям», «Екологічні будівельні матеріали», «Мій будинок», «Сучасні опоряджувальні матеріали» і інші.

Метод проектів забезпечує: активність навіть тих учнів, які, як правило, віддають перевагу мовчанню; розкриття учнями своїх здібностей, що формує у них впевненість в собі; комфортність навчання для учнів, оскільки вони перестають боятися негативної оцінки; удосконалення комунікативних навичок учнів, оскільки це дає змогу їм більше висловлюватись; розвиток у учнів ряду здібностей (спільного прийняття рішень, творчого мислення тощо); посилює позитивну мотивацію до навчання, бо проект вибирається та реалізується на основі власних інтересів, потреб та можливостей; формує творче системне мислення; сприяє формуванню культури ділового спілкування, умінню аргументовано захищати свої позиції.